

Nr 222.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1940 kl. 2 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckta motioner om understöd åt lands-
ting och kommuner, vilkas ekonomiska ställning i syn-
nerlig grad ogynnsamt påverkats av manskapsinkal-
lelserna i samband med den förstärkta försvarsbered-
skapen.*

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena, nr 59, inom första kamma-
ren av herr *Sam Larsson m. fl.* och den andra, nr 115, inom andra kamma-
ren av herr *I. Österström m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte besluta,
att under riksstatens sjunde huvudtitel för budgetåret 1940/41 uppföra ett
anslag av 3,000,000 kronor för att, enligt villkor som Kungl. Maj:t äger
att bestämma, stödja landsting och kommuner, vilkas ekonomiska ställning i
synnerlig grad ogynnsamt påverkats av manskapsinkallelserna i samband
med den förstärkta försvarsberedskapen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet
hänvisa till motionen I: 59.

I motionerna framhålles, att manskapsinkallelserna i samband med den
förstärkta försvarsberedskapen på många håll kunde beräknas medföra all-
varliga rubbningar i kommunernas och landstingens ekonomi. Främst rik-
tas uppmärksamheten på Norrland och de övriga delar av landet, vilka i sär-
skilt stor utsträckning berörts av manskapsinkallelserna och vilkas skatteun-
derlag på grund av arbetsmarknadsläget sedan relativt lång tid tillbaka varit
svagt. Motionärerna finna för sin del ofrånkomligt, att staten träder in för
att lätta dessa kommuners och landstings ekonomiska betryck.

Utskottet vill icke bestrida, att svårigheter kunna uppstå för åtskilliga kom-
muner på grund av den förstärkta försvarsberedskapen. Utskottet vill emel-
lertid erinra om att förhållandena i förevarande hänseende betydligt föränd-
rats sedan motionerna avlämnades. Dels hava nämligen inkallelserna erhållit
en allmännare omfattning och beröra numera praktiskt taget hela landet, dels
hava de inkallades familjer genom de helt nyligen av riksdagen antagna
krigs- och fredsfamiljebidragsförordningarna beretts möjligheter att av stats-
medel erhålla ett underhåll, som är väsentligt större än tidigare och i vissa
fall torde närma sig den värnpliktiges inkomst i det civila livet. Enligt vad
utskottet inhämtat är frågan om beskattning av de värnpliktigas familje-
bidrag för närvarande föremål för prövning inom finansdepartementet, och

Utskottet.

det kan förväntas, att denna fråga snarast möjligt kommer att underställas riksdagens prövning. Genomföres en dylik beskattning, minskas behovet av särskilt stöd åt kommunerna och landstingen i anledning av beredskapsinkallelserna. Under sådana förhållanden anser sig utskottet icke böra tillstyrka anvisande av särskilda medel för ifrågavarande ändamål, på sätt i motionerna hemställts.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 59 och II: 115 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 juni 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 220.
